

Omgevingsdienst Midden-Holland

Quick scan ecologie Woonwagenterrein EMT

 Omgevingsdienst Midden-Holland	
Productnummer	2014017700
Omschrijving	Quicksan ecologie Woonwagenterrein EMT
Status	Definitieve versie
Datum	26 mei 2014
Opdrachtgever	Gemeente Gouda
Opgesteld door	Gert-Jan van Oostenbrugge
Dit rapport is op basis van de ten tijde van het opstellen geldende wet- en regelgeving opgesteld. Deze wet- en regelgeving is sterk aan verandering onderhevig. Geadviseerd wordt om het rapport tijdig voor het starten van de ruimtelijke procedure te laten controleren op de houdbaarheid.	

1

Wetgeving

1.1 Wettelijk kader

Om natuurwaarden in Nederland te beschermen geldt een drietal landelijke wetten: de *Flora- en Faunawet*, de *Natuurbeschermingswet 1998* en de *Wro*. Deze wetgeving is voor een deel uitgewerkt in provinciaal beleid, te weten: *Structuurvisie Zuid-Holland 2020*; *Natuurbeheerplan 2014* en *Provinciaal Compensatiebeginsel 2013*.

De handreiking bestemmingsplan en natuurwetgeving (EL&I, 2011) geeft aan dat: “gemeenten op grond van de Wro rekening moeten houden met een goede ruimtelijke ordening. Dat betekent onder meer op grond van het zorgvuldigheidsbeginsel doorwerking van het nationaal en provinciaal natuurbeleid en rekening houden met aanpalende wetgeving op grond van de uitvoerbaarheid van plannen (art. 9 Besluit ruimtelijke ordening)”.

Bij een ruimtelijke ontwikkeling dient middels een quickscan (combinatie van bureauonderzoek en één veldbezoek) te worden vastgesteld of het voornemen redelijkerwijs uitvoerbaar is, en:

- ♦ Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Flora- en faunawet, maar ook Provinciaal compensatiebeleid met betrekking tot weidevogelgebieden);
- ♦ Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing aan Natuurbeschermingswet 1998, ook wel voortoets genoemd);
- ♦ Er wezenlijke waarden en kenmerken voor Ecologische HoofdStructuur-gebieden (EHS) aangetast worden.

Indien deze beschermde natuurwaarden niet worden aangetast, wordt de ruimtelijke ontwikkeling conform de eerder genoemde regelgeving toelaatbaar geacht. In dat geval dient nog wel rekening te worden gehouden met de algemeen geldende zorgplicht (artikel 2) van de *Flora- en Faunawet*. De zorgplicht bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen voor flora of fauna veroorzaakt, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Indien effecten in het kader van de natuurwetgeving wel optreden geldt het volgende:

- ♦ *De ontwikkeling doet afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de (populatie van) beschermde soorten.*

De Flora- en faunawet onderscheidt een aantal categorieën soorten planten en dieren: de Algemeen beschermde soorten (tabel 1), de Overige beschermde soorten (tabel 2), de Strikt beschermde soorten (tabel 3) en de vogels. Binnen de Strikt beschermde soorten wordt onderscheid gemaakt in soorten die voorkomen in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en soorten die zijn aangewezen middels een AMvB.

Indien er een effect optreedt ten aanzien van zogenaamde Algemene beschermde soorten en de activiteiten vallen onder de categorie ‘Beheer en onderhoud’, ‘Bestendig gebruik’ of ‘Ruimtelijke ontwikkeling’, dan geldt een Algehele vrijstelling. De activiteiten kunnen zonder ontheffing worden uitgevoerd, óók als dit schadelijke effecten heeft voor deze soorten. De zorgplicht is voor deze

soorten echter onverminderd van toepassing.

Indien het effect optreedt ten aanzien van zogenaamde Overige soorten, Strikt beschermde soorten of vogels dan kan de ontwikkeling niet zonder meer doorgang vinden. Er kan dan een aanvraag tot ontheffing van de verbodsbepalingen in artikelen 8-13 van de Flora- en faunawet worden ingediend bij de Dienst Regelingen. De aanvraag moet worden gebaseerd op de resultaten van een Lichte of Uitgebreide toets (afhankelijk van de beschermingsstatus van de soort) en er dient een voorstel in te worden opgenomen welke mitigerende en/of compensatiemaatregelen moeten worden toegepast. Dienst Landelijk Gebied zal de ontheffingsaanvraag inhoudelijk beoordelen en Dienst Regelingen neemt hierover een juridisch besluit. Indien de ontheffing wordt verkregen kan de ruimtelijke ontwikkeling doorgang vinden onder de voorwaarden zoals in de ontheffing opgenomen. Voor tabel 2-soorten (en in geval van 'bestendig beheer en onderhoud' ook tabel 3) kan gewerkt worden met een door LNV goedgekeurde Gedragscode. Een ontheffing is dan niet nodig. In alle gevallen blijft de zorgplicht voor individuen van kracht.

- ♦ *Er vinden negatieve effecten plaats op (instandhoudingsdoelstellingen van) Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten.*

Indien uit een voortoets blijkt dat dit effect (mogelijk) optreedt in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is de ruimtelijke ontwikkeling niet zonder meer toelaatbaar. Initiatiefnemer kan in dat geval een vergunning voor de ontwikkeling aanvragen bij het bevoegd gezag (Provincie Zuid-Holland) op basis van een "passende beoordeling" (bij significant negatieve effecten) of een "verslechteringstoets" (bij niet significant negatieve effecten). Een vergunningaanvraag wordt door het bevoegd gezag getoetst aan de ADC-criteria (beschikbaarheid van een alternatief, dwingende redenen van groot openbaar belang en voorgestelde compensatiemaatregelen). Indien de vergunning wordt toegekend kan de ruimtelijke ontwikkeling alsnog doorgang vinden onder de voorwaarden zoals in de vergunningbeschikking opgenomen.

- ♦ *Er vinden negatieve effecten plaats op wezenlijke kenmerken en waarden van de Ecologische Hoofdstructuur of andere beschermde gebieden opgenomen in de Provinciale structuurvisie.*

Voor de EHS-gebieden geldt de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden. Binnen deze gebieden zijn nieuwe plannen die de wezenlijke kenmerken van het gebied significant aantasten niet toegestaan, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van reden van groot openbaar belang. Voor ontwikkelingen met een (mogelijk) negatief effect op de EHS moet een 'nee tenzij' toets worden uitgevoerd. De provincie Zuid-Holland is de toetsende instantie. Eventuele schade moet worden gemitigeerd en/of gecompenseerd. Naast de beschermde EHS is in de Provincie Zuid-Holland het Compensatiebeginsel 2013 van toepassing op belangrijke weidevogelgebieden, recreatiegebieden in de zuidvleugel en karakteristieke landschapselementen. Indien verlies plaats vindt van natuurwaarden binnen de Provinciale Structuurvisie geldt in principe dat de ontwikkeling niet zonder meer toelaatbaar is. Indien om zwaarwegende redenen aantasting van natuur- en landschapswaarden onontkoombaar is en alternatieve oplossingen ter plaatse niet voorhanden zijn, dient compensatie plaats te vinden. De compensatieverplichting ligt bij de initiatiefnemer van de activiteiten.

2

RESULTATEN

1.1 Algemeen

Het bestaande bestemmingsplan wordt licht gewijzigd ter plekke. De woonbestemming blijft grotendeels intact, de groenstrook die bestemd wordt is nu nog deels in beslag genomen door een woonwagen. Er is gekeken in de bestaande groenstrook en of er natuurwaarden op het terrein voorkomen, waar nu werkzaamheden zullen gaan plaatsvinden. Doordat het terrein nu woonwagens huisvest is er geen sprake van sloop. Er zijn geen vaste opstallen aanwezig. Het terrein is grotendeels verhard. Er is sprake van verzakking op grote schaal. Dat houdt in dat er onder de verharding ruimten zijn ontstaan die gebruikt kunnen worden door diersoorten. Er is aangekondigd dat het terrein zal worden opgehoogd. Ook zullen damkanten aan de waterkant worden aangebracht om verdere verzakking tegen te gaan. Aangrenzend aan het plangebied ligt een watergang en daarachter stroomt de Gouwe. Er is een verkennend ecologisch onderzoek (quickscan+voortoets) uitgevoerd. Deze is uitgevoerd door de ODMH op de locaties waar het terrein wordt opgeknapt t.b.v. de koopvakken. Er is niet naar het gehele plangebied gekeken. Voor de overige ontwikkelingen is er op het gebied van ecologie geen probleem te verwachten, gezien het feit dat er geen verruiming van bouwvlakken wordt toegestaan. Het aanpassen van de bestemming ter plekke leidt niet tot aantasting van de er nu al voorkomende natuurwaarden. Dit omdat er al tijdelijke opstallen, caravans en woonwagens staan op de in te richten bouwvlakken. Het aan te passen deel is niet als groen/natuur bestemd. Wel kunnen activiteiten die het bestemmingsplan toestaat tot overtreding van de Flora- en faunawet leiden, zoals bouwrijp maken of het slopen van oude woonwagens.

1.2 Soortbescherming

Flora

Er is in de groenstrook geen habitat voor beschermde plantensoorten aangetroffen. De aanwezige vegetatie kenmerkte zich als voedselrijk grasveld met algemene kruiden als brandnetel, koolzaad en weegbreesoorten. Er lagen resten van snoeiactiviteiten in de groenstrook langs de waterkant.

Vogels

Ter plekke bevinden zich een aantal bomen tussen de woonwagens. Deze boomsoorten zelf zijn aangeplant en zijn zelf geen beschermde soorten in de juridische zin. De bomen (vooral de grote treurwilg en een grote spar) kunnen wel vogelnesten herbergen. Daarom dient bij het eventueel kappen van de bomen, indien noodzakelijk, het broedseizoen vermeden te worden. Indien de bomen bijvoorbeeld als roestplek voor ransuilen zouden worden gebruikt zijn zij beschermd.

Daarnaast staan nog vlak langs de waterkant een rij struiken/planten, die bij de aangekondigde aanbrengen van damwanden aan de waterkant niet langer kunnen blijven staan. Deze kunnen niet in de broedperiode worden verwijderd, indien er dan vogels broeden.

In de aangrenzende watergang ten westen van het plangebied drijven eilandjes die ook in gebruik zijn als vogelnest voor bijvoorbeeld meerkoet. Deze dienen in het broedseizoen niet verstoord te worden, als de werkzaamheden voor het plaatsen van de damwanden plaatsvinden.

Grondgebonden zoogdieren

Soorten als veldmuis, huismuis, bruine rat en egel kunnen voorkomen. Het gebied is niet geschikt voor zwaardere beschermde soorten als waterspitsmuis, door het ontbreken van geschikte oevers met

voldoende riet en met voldoende ruimte om te jagen. Ook de bever, die voorkomt in de gemeente Gouda, vindt in het plangebied onvoldoende ruimte en voedsel om er zich te vestigen.

Vleermuizen

Het plangebied is mogelijk interessant en bruikbaar voor gebouwbewonende vleermuizen. Er zijn tijdens het locatiebezoek toegangen tot de ruimte onder daken opgemerkt. De ruimte onder het grotendeels ongeïsoleerde dak is wel minder geschikt door grote temperatuurschommelingen. In de winter zorgen de open toegangen ervoor dat de ruimte te koud is voor overwinterende vleermuizen. Door de opwarming dicht onder het dak wordt de ruimte te warm voor jonge vleermuizen om comfortabel te verblijven. Mede gezien de beschikbaarheid van geschiktere gebouwen in de omgeving van het plangebied worden vleermuizen niet in de ruimten onder het woonwagendak verwacht.

Mogelijk bieden een aantal bomen ruimte voor verblijfplaatsen. Op het moment dat de bomen niet gekapt worden is daar geen probleem. Bij de kap van bomen is dan wel nader onderzoek nodig of vleermuizen in de bomen kunnen verblijven. Daarbij dient dan gehandeld te worden volgens het vleermuisprotocol voor onderzoek uit 2013.

Amfibieën

Algemene soorten die landhabitat kennen als pad en bruine kikker kunnen voorkomen in het gebied. Ook in de (kruip)ruimte onder de verharding en de woonwagens die is ontstaan. Er zijn geen omstandigheden aangetroffen die gunstig zijn voor de rugstreeppad. Tijdens werkzaamheden zouden deze wel kunnen ontstaan. Een rugstreeppadpopulatie is niet op korte afstand bekend (op kilometers afstand Hof van Vliet bij Stolwijk en polders ten westen van Reeuwijk). Om alle risico op vestiging te voorkomen kan er in de planning voor worden gekozen om van half april tot half september geen onder water gelopen zandkuiltjes of wielsporen op het te verhogen terrein toe te staan.

Reptielen

In de groenstrook liggen ten tijde van het veldbezoek nog takkebossen. In de omgeving zijn broeihopen voor ringslangen aangelegd. Ringslangen worden door de bewoners zonnend op het verharde terrein aangetroffen. De ringslangen kunnen ook makkelijk beschutting vinden onder de verharding en woonwagens op het terrein. Op grond van de geschikte broeihopen in de buurt, de schuil- en zonplekken die het plangebied en de omgeving bieden, is nader onderzoek ten behoeve van de ringslang verplicht in het kader van de omgevingsvergunningprocedure voor ophoging en het plaatsen van de damwand. Het doel van dit onderzoek is vast te stellen welke mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn en welke voorwaarden gelden om een eventuele ontheffing aan te vragen voor de werkzaamheden.

Er dient in beeld te worden gebracht welke maatregelen nodig zijn om overtredingen van de Flora- en faunawet te voorkomen ter ondersteuning van een eventuele ontheffingsaanvraag. Het kan zijn dat onderzoek in het kader van de bouw van 't Leliepark door Woonpartners Midden-Holland en maatregelen uit een voor dat project verleende ontheffing nog goed bruikbaar zijn voor deze locatie. Overige reptielen worden niet verwacht in het plangebied.

Vissen

In het plangebied komt geen open water voor. Wel wordt het plaatsen van damwanden gepland aan de waterkant. Indien vanuit het water wordt gewerkt, dient bij het uitvoeren van de werkzaamheden om verstoring te beperken gewerkt te worden met een ecologische gedragscode. De code voor het uitvoeren van beheer en onderhoudswerkzaamheden door de Unie van Waterschappen is in dit geval de meest geschikte. Omdat geen water gedempt wordt kan er worden gewerkt met het alleen verstoren van vissen en is het doden niet aan de orde. In dit geval is een ontheffing dan niet nodig.

Overige ongewervelden

Door het ontbreken van open water in het plangebied worden geen problemen verwacht met soorten als platte schijfhoren en zoetwatermosselen die wel in de aangrenzende watergang mogelijk voorkomen. Indien in de waterbodem zoetwatermosselen worden opgegraven tijdens de werkzaamheden dienen deze terug te gaan in het water. In de schelpen kunnen eieren van bittervoorn zitten, die beschermd is. Indien waterplanten worden opgedregd dienen deze ook te worden teruggebracht in het water, in verband met mogelijk voorkomen van de beschermde zoetwaterslak platte schijfhoren. Het werken met een ecologische gedragscode is hier ook noodzakelijk om een langer traject met aanvullend onderzoek en ontheffingaanvraag te voorkomen.

Samengevat betekent dat bovenstaande uitkomsten voor de bestemmingsplanwijziging geen bezwaren met zich meebrengen. Mits er correct zal worden ingespeeld op de mogelijke schade aan ringslang en waterdieren bij de activiteiten om het terrein op te knappen.

1.3 Beschermde gebieden

De Eerste Moordrechtse Tiendweg ligt niet in EHS gebied. Op ongeveer 1500 meter afstand is het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied (en tevens EHS gebied) Broekvelden, Vettenbroek en Polder Stein. De bestemmingswijziging leidt niet tot extra vervoersbewegingen of extra stikstofdepositie. Het plangebied zelf is grotendeels verhard en de te beschermen soorten voor het beschermde gebied: slobbeend, kraakeend, smient en kleine zwaan komen daarom niet voor in het plangebied.

2 CONCLUSIE

Het onderwerp ecologie staat de vaststelling van het bestemmingsplan niet in de weg. Wel dient te worden geborgd dat voor het uitvoeren van de activiteiten die de bestemmingsplanwijziging mogelijk maakt er mitigerende maatregelen voor waterdieren en aanvullend onderzoek met mogelijk bijbehorende ontheffingsaanvraag voor ringslang wordt uitgevoerd. Het werken met ecologische gedragscodes (en de daarmee gepaard gaande ecologische begeleiding door een ter zake deskundige) voor de plaatsing van de damwanden en het ophogen van het terrein is nodig om andere onderzoeken en ontheffingsaanvragen te voorkomen.

3

BRONVERMELDING

Ministerie EZ, 2011. Handreiking bestemmingsplan en natuurwetgeving

Ministerie EZ, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten Flora- en faunawet

www.zuid-holland.nl, geraadpleegd 8-4-2014

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorsoortenappl.aspx?subj=soorten> , effectenindicator gemeente Gouda , geraadpleegd 8-4-2014

Natuurbeheerplan 2014 Provincie Zuid-Holland

Compensatiebeginsel PZH, 2013

www.ravon.nl

www.zoogdieratlas.nl

www.vleermuis.net

bijlage: samenvatting uitkomst effectenindicator www.synbiosis.nl

	Directe sterfte Verstoring door trilling Verstoring door geluid Verandering dynamiek substraat Verandering overstromingsfrequentie Verandering stroomsnelheid Verdroging Versnippering Oppervlakteverlies Verlies vaste verblijfplaatsen													
Lijst-34 beschermde soorten	1	2	3	9	11	12	13	14	16	19				
Bever	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig				
Bruine kikker	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	...	gevoelig				
Buizerd	gevoelig	gevoelig	gevoelig	...	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig				
Gewone dwergvleermuis	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig				
Gewone grootoorvleermuis	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig				
Gewone pad	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	...	gevoelig				
Gierzwaluw	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig				
Huismus	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig				
Kerkuil	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig				
Ringslang	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	...	gevoelig				
Ruige dwergvleermuis	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig				
Steenuil	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig				
Overige beschermde soorten														
Vogels (71) soorten	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig				
Vaatplanten (9) soorten	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig				
Reptielen en amfibie (0) soorten	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig				
Vissen (0) soorten	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig				
Vlinders en libellen (0) soorten	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	...	...				
Zoogdieren (0) soorten	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	...	...				

gevoelig
 niet gevoelig
 ... onbekend
 niet van toepassing

Overzicht effectenindicator relevante soorten gemeente Gouda voor activiteiten damwanden plaatsen aanleggen groen en kappen.